Година I. София, 3. ноември 1906 г. Брой 6.

СЛАВЕЙЧЕ

5 ст. ВѢСТНИКЪ ЗА ДѢЦА ст. 5

Урежда: Редакционенъ комитетъ. Излиза всѣки петъкъ. Адресъ: Редакция „Славейче“, София.

Умрѣлата птичка.

Какината мила
Обична душичка,
Какината сладка
Чудновата птичка,

—

Още отзарана
Много ме зачуди,
Че ме съ пѣсеньта си
Рано не събуди.

—

Но помислихъ, може
Да ми си кахърна
И си рекохъ, първомъ
Тебе да назърна.

—

Ала щомъ надникнахъ,
Мъртва и студена
Въ малката ти клѣтка
Виждамъ те прострѣна!

—

Че защо тъй, каки,
Че защо тъй, мила,
Си оценца сладки
Жално прѣклопила?

—

Болесть ли те остра
Въ клѣтчицата свари,
Или жалба люта
Заради другари?

Чичо Стоянъ.

Сръбско-българската война.

Презъ цѣлата първа седмица отъ мѣсецъ ноември 1885 година равното Софийско поле бѣ запушено отъ барутенъ пушекъ. Въздухътъ ехтѣше отъ гърмежи и трѣсъци. Люлѣеха се кжщитѣ на българската столица-София. А по нейнитѣ улици двойно движение ставаше. Отъ една страна дълги редици войници съ пѣсни заминаваха за бойното поле. Жени и дѣца съ плачъ и надежди ги изпращаха. Отъ друга страна коли слѣдъ коли пристигаха. Тѣ бѣха прѣтоварени съ болни и ранени. Кой кракъ изгубилъ, кой ржка, кой въ глава ударенъ, кой въ гжрди! Дѣца и жени и тѣхъ посрѣщаха. Пакъ плачъ. Но тукъ плачъ, смѣсенъ и съ радость!

Не се минаха много дни и всичкитѣ войски се върнаха. Примирие станало. Едно тържествено посрѣщане се направи на побѣдоноснитѣ войски. Скоро всичко се умири и забрави. Спомнятъ си често за войната само тия, които останаха сираци, вдовици или сакати. Сръбскиятъ народъ сжщо изгуби отъ войната това, което и ние изгубихме, а спечели той само единъ срамъ за нанесената му побѣда.

Отъ тогава до сега се изминаха повече отъ 20 години. Сърбитѣ познаха своята грѣшка. Тѣ бѣха тогава надумани отъ други, които завидѣха на нашето съединение на сѣверна и южна България. Но сега тѣ искатъ да живѣятъ братски съ българитѣ. Да забравимъ, драги дѣца, миналото. Да имъ подадемъ и ние братска ржка.

Бойко.

Чай.

Чая сутринь станахме ранко. За да се разсънимъ и по-скоро да събудимъ силитѣ си, поржчахъ да направятъ чай. Засърбаха всички. Засърбахъ и азъ. Сърбамъ и си мисля.

— Какво мислишъ, дѣдо? Запита ме моята Надка.

— Мисля, дали наистина чай пиемъ, или нѣщо друго.

— Чай е, дѣдо, чай. Азъ го купихъ отъ бакалина, възрази ми Надка.

— Да, миличка, ти си дала пари за чай, но дали бакалинътъ ти е далъ чай и дали и той знае, чай ли продава, или нѣщо друго? Чаятъ не се приготовлява по насъ, а далечъ отъ насъ — въ Китай, Япония и Индия (въ Азия). Докато достигне до нашитѣ уста, чаятъ минава прѣзъ ржцѣтѣ на много търговци. Всички тѣ, за да спечелятъ по-вече пари, правятъ съ чая разни фалшификации. Една отъ най-леснитѣ фалшификации е: вмѣсто чаени листа, пекатъ листата на шипката, ягодата, трънката, или други, прилични на чаенитѣ.

— Нима чаятъ става отъ листа? запита зачудено Надка.

— Отъ листа, миличка, отъ листа. Има цѣли плантации (градини) отъ чаени дървета. По 3—4 пжти на годината събиратъ листата отъ тия дървета. Послѣ ги сушатъ и пекатъ, свиватъ на пакети и разпращатъ за продажба. Качеството на чая зависи отъ дърветата, отъ беридбата, отъ сушенето, отъ печенето, па и отъ варенето. Вкусенъ е чаятъ, когато е варенъ само 5 минути. Послѣдното ти непрѣменно запомни!

— Ще помня, дѣдо, ще помня. Азъ на часовника ще гледамъ, когато варя чай.

Дѣдо Благо.

Лошъ дѣдо.

Кундуръ-кундуръ
Кукурякъ, кукурякъ,
Старъ е дѣдо,
Ама якъ, ама якъ!
Дюлитѣ му
Не кради, не кради,
Ще те нѣкакъ
Улови, улови.
И какъвто
Лошъ е той, лошъ е той,
Ще ти сложи
Страшенъ бой, страшенъ бой.

Рою.

Новини

Безплатни дрешки. Подъ това име въ София сжществува отъ три години едно дружество. То има за цѣль да събира срѣдства и да доставя безплатно на бѣднитѣ ученици по нѣкоя дрешка за по-голѣмитѣ праздници. До сега за събиране пари за това дружество сж се грижили повече учителитѣ. Тая година обаче много отъ ученицитѣ рѣшили сами да събиратъ пари за бѣднитѣ си другари и ни питатъ, кждѣ да внасятъ тия пари. Явяваме имъ, че пари, дрехи, материи, или други подобни нѣща, събрани за това дружество, ще се прѣдаватъ на секретаря му въ училището „Денкоглу“ — София.

На 7 т. м. Стайко Лавчевъ, отъ с. Хасабосъ, возилъ на нивата си кола съ торъ. Връзъ тора било качено и седемгодишното му дѣте Теню. Теню не се държалъ добрѣ и неусѣтно падналъ. Колата го прѣгазила.

На 10. Септемврий т. г. сръбски гимназиални учители дойдоха на гости на софийскитѣ гимназиални учители. Тѣ имаха едно общо засѣдание. На него рѣшиха да съвѣтватъ дѣцата отъ сръбскитѣ и българскитѣ училища, да се запознаватъ помежду си и, кога порастатъ, да живѣятъ братски.

Потрѣбно ли е ученнето? Търговцитѣ въ американския градъ Ню-йоркъ се оплакали на правителството, че хамалитѣ били хора прости и не изпълнявали добрѣ работата си. Затова американското правителство уредило *училище за хамали*. Въ него се прѣподаватъ уроци по смѣтане, четене, писане, какъ да се отнасятъ съ хората и др. Нека нашитѣ четци сами си отговорятъ, потребно ли е ученнето.

Котка и мишки. Въ единъ нѣмски циркъ една котка е научена да ходи по протѣгнато вжже, по което сж наредени разни мишки. Тя внимателно отмѣства съ устата си мишкитѣ една по една, за да си отваря мѣсто за краката и така изминава цѣлото вжже, безъ да повреди нито една мишка.

Бабини Приказки

Двамата братя.

Имало двама братя, единиятъ богатъ, другиятъ сиромахъ. Кжщитѣ имъ били една до друга: на богатия — голѣма, нова, висока, а на сиромаха — малка, низка, стара.

Сиромахътъ ималъ петь дѣца: три момчета и двѣ момичета, а съ него и жена му ставали дори седемь души, които съ голѣмъ трудъ едвамъ прѣхранвалъ. Ала и всичката му грижа била само за насжщния хлѣбъ. За разходки и вечеринки, гиздила и китила никой не мислилъ въ неговата кжща. Искаратъ ли се пари, за да се наядатъ — доста. Прибере се вечерь, похапнатъ си, какво Господъ далъ, па като захванатъ приказки, гатанки, пѣсни, свирни, хоро — смѣхъ и веселба безкрайна! Разбира се, това подкачали изпърво дѣцата, а послѣ се присъединявали родителитѣ имъ и веселбата сгавала пълна. Тѣ дигали шумъ, който се слушалъ отъ цѣлата махала. Богатиятъ братъ, напротивъ, всичко ималъ, но дѣца — ни едно. Въ голѣмата си кжща живѣли само той и жена му, двама — като двѣ мухи. Седнатъ на богатата трапеза: съ шарени паници, съ златни вилици, но нито имъ се яло, нито имъ се приказвало: сѣ замислени, сѣ угрижени — нѣмало кой да ги заприкаже, кой да ги поразвесели. Често пжти той сѣдалъ до прозореца и слушалъ веселбата отъ братовата си кжща. Еднажъ, като послушалъ хубавитѣ пѣсни и крѣхкитѣ смѣхове, той си рекълъ: „Азъ трѣбва да съмъ много лошъ човѣкъ! Всичко ми далъ Господъ, а на нищо не знамъ да се порадвамъ. Братъ ми, горкиятъ, колко е бѣденъ! Цѣлъ денъ се трепе за една хлѣбъ, а ето пакъ колко е благодаренъ Богу и колко е веселъ! Чакай, рекълъ, да му дамъ малко парици, та да си поотдъхне и той отъ голѣми трудове и да бжде още по-веселъ“.

Това като помислилъ, станалъ, напълнилъ една торба съ жълтици и ги занесълъ у брата си.

— Добъръ вечеръ!

— Далъ Богъ добро!

Всички постанали, да му направятъ честь, а дѣцата кротко се приближили и по редъ цѣлунали ржка на чича си.

— Донесохъ ти, брате, рекълъ богатиятъ, тѣзи пари, за да захванешъ и ти нѣкоя по-лека работа. Гледамъ те, като се съсипвашъ отъ трудове, та ми домилѣва. Залови се съ тѣхъ, па кога Богъ тебѣ съ кола и ти менѣ — съ торба.

Подалъ паритѣ, посѣдѣлъ малко и станалъ, та си отишелъ.

Легналъ си сиромахътъ, ала сънь го не хванало, нито него, нито жена му. Колкото имъ било драго отъ една страна, толкова повече мислили, каква работа да се захване.

— Да купя сто вола, мислилъ си, па да ги нагоя и да ги продамъ на касапитѣ — ще имамъ добра печалба. Това е добро, но воловетѣ сж жива стока: ако се разболѣятъ и измратъ?... Да купя хилядо овце, и въ тѣхъ има добра печалба, но и тѣ сж жива стока... Да отворя кръчма, и това е хубаво! Наистина много кръчми има въ селото, но азъ ще ги подбия, защото ще продавамъ чиста стока... Да накупя прѣзъ лѣтото евтино жито, да натоваря петь гемии, па да го занеса въ друго царство, ще го продамъ скъпо — много ще спечеля. Ами ако буря потопи гемиитѣ ми?... Не, и това не може!

Така мислилъ, мѣрилъ, кроилъ цѣла нощь, цѣлъ день, цѣлъ мѣсецъ, ала на нищо не се рѣшилъ; никаква търговия не посмѣялъ да захване, защото се боялъ да не изгуби паритѣ.

Огриженъ той, огрижена и жена му, не давали да се пошушне вкжщи, камо ли, като първенъ, да се разсмѣятъ, разпѣятъ. Прокашля ли се нѣкой, майка му шитне — по-тихо да се кашля. Продума ли нѣкой нѣщо шеговито, изведнажъ бащата крѣсне да се кара. Еднажъ дори избиха най-малкия немирникъ. И утихнала неговата кжща, както кжщата на богатия. Мръквало се вечерь, а никой не посмѣвалъ за вечеря да продума: едного глава болѣло, другиму се хлѣбъ нещѣло, а пъкъ трети нѣкждѣ заспалъ, „лека вечерь“ не казалъ...

Най-послѣ бѣдниятъ вземалъ паритѣ и ги занесълъ на брата си.

— Вземи си, братко, паритѣ, рекълъ той, ние не сме за богатство и търговия! Ще се разболѣемъ отъ мисъль.

Братъ му си ги взелъ, а той, когато се върналъ у дома си, намѣрилъ всички весели. И екнала махалата пакъ отъ веселбата.

Наниъ.

ПИСМА.

Драги дѣдо Благо, Азъ ти купувамъ вѣстника „Славейче“ редовно. Мжча се да го чета самъ. Много ми харесватъ приказкитѣ. Затова пиши повече приказки. Когато чета, баба и мама ме слушатъ.

Гр. Плѣвенъ. 8. септемврий 1906 г.

Съ почитание: *Страшимиръ П. Славовски*, ученикъ отъ II отдѣление.

Дѣдо Благо, и тука четемъ вѣстника „Славейче“. Много ни се харесва. Ами какво да пратимъ отъ тукъ? Вие нали нѣмате Дунавъ и параходи? Ние имаме, та ще пратимъ и на „Славейче“ бѣремъ нарисувани. Ще ли ги напечатишъ, дѣдо? Нека и другитѣ дѣца да видятъ параходи, па тѣ да ни пратятъ желѣзници и трамваи. Много здраве на тебе, дѣдо, и на всичкитѣ дѣца, които четатъ Славейче.

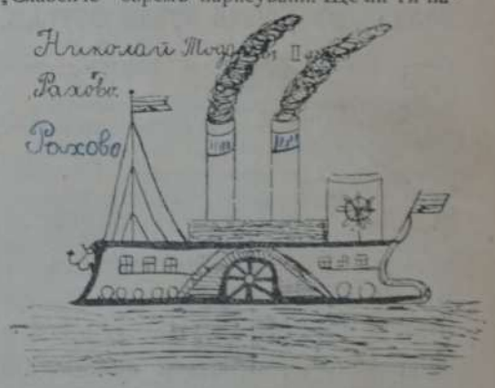

Рахово. 16. октомврий 1906 г.

Радань Симеоновъ, Димитъръ Дамяновъ и *Николай Тодоровъ*, ученици отъ II отд.

Драги ми дѣдо Благо,

Дѣдо Благо, много ти благодаря за бабинитѣ приказки и въ 2 броя. Моля ти се, дѣдо Благо, да пишешъ въ Славейче повече бабини

приказки и повече смѣшни картинки въ 4 страница, защото много ги обичамъ.

София, 7. октомврий 1906 год.

Съ почитание: *Хр. Ламбревъ*, уч. отъ II отд.

Дѣдо Благо, всички прочетохме писмото Ви въ в. „Славейче“. Ние обичаме този вѣстникъ и редовно ще го четемъ. Искамъ да се научимъ отъ него много нѣщо. Сега Ви молимъ да ни разкажете за мечката, каквото знаете.

Ст. София, 4. X. 1906. год.

Съ почитание:

Павлина Г. Мусакова,

уч. отъ III отд., уч. „Бр. Миладинови“.

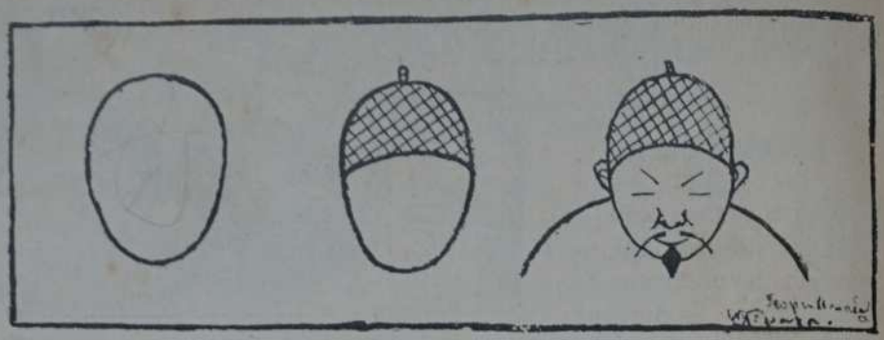

Какъ се рисува.

Нигдѣ Петко не минава
Пакость да не стори,
И за туй го всѣки сѫди,
Всѣки му говори.

Но той никого не слуша,
Сѐ си свойто прави,
И за туй е безъ обуща
И безъ дрехи здрави.

СЛАВЕЙЧЕ

ВѢСТНИКЪ ЗА ДѢЦА
излиза въ София всѣки петъкъ.

Единъ брой 5 стотинки.

Продава се отъ вѣстникопродавачитѣ.

Отъ мѣста, гдѣто нѣма вѣстникопродавачи, абонирането става направо въ редакцията:

1 годишнина (40 броя) струва	.	2.—	лева
1/2 „ (20 броя) „	.	1.—	„
1/4 „ (10 броя) „	.	0.50	„

При задружни абонирания на повече отъ 20 абонати прави се отстжпка 10%, а на повече отъ 50 абонати 20%.

Поржчки безъ прѣдплата не се изпълняватъ.

Обявления се печататъ на послѣдната страница по 20. ст. на кв. см.

Всички писма, ржкописи и поржчки се изпращатъ на адресъ:

За редакцията на в. Славейче въ София.

Редакцията се помѣщава
въ ул. Св. Св. Кирилъ и Методий № 90.

Редакционенъ комитетъ:

Ст. С. Руссевъ, Ст. Танчевъ,
Здр. Атанасовъ, Ив. Славовъ,
Ст. М. Поповъ.

На 26. октомврий т. г. почина въ гр. Орѣхово, слѣдъ четиридневно боледуване, нашата многообична другарка

Иванка Дунева.

Обичахме я ние, защото тя бѣ умна, добра, трудолюбива и милостива къмъ бѣднитѣ. Но затова пъкъ ние никога не ще я забравимъ и до животъ ще жалимъ за нея.

Драга Иванке, поклонъ прѣдъ праха ти!

г. Орѣхово, 27/X. 1906 г.

Отъ другаркитѣ и другаритѣ ѝ, ученици въ III „а“ отдѣление.

Търсятъ се агенти-продавачи
на вѣстника ни за градоветѣ: Хасково, Фердинандъ, Сопотъ, Разградъ, Панагюрище, К.-Агачъ, Каварна, Карлово, Кюстендилъ, Ихтиманъ, Елена, Добричъ, Дрѣново, Брѣзникъ, Бѣла-Слатина, Борисовградъ, Бѣлоградчикъ, Бѣла и Анхиело.

ХУДОЖЕСТВЕНО
ФОТОЦИНКОГРАФИЧЕСКО
АТЕЛИЕ
ИВ. СЛАВОВЪ & А. БОЖИНОВЪ
София, ул. Вълковичъ № 10,
ИЗРАБОТВА КЛИШЕТА АВТОТИПИЯ, ФОТОТИПИЯ и ХРОМОТИПИЯ ВЪРХУ ЦИНКЪ, БАКЪРЪ И ДРУГИ МЕТАЛИ. АТЕЛИЕТО ИМА НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НѢКОЛКО ОТЪ НАЙ-ДОБРИТѢ НАШИ МЛАДИ ХУДОЖНИЦИ.

Продаватъ се петь пълни тѣла отъ списанието
ГРАДИНКА
за ученическитѣ библиотеки по 10 лева едното тѣло (I, II и III години, съ премиитѣ) у Ст. С. Руссевъ, ул. „Св. Св. Кирилъ и Методий“ № 90, София.

ПРИДВОРНА ПЕЧАТНИЦА — СОФИЯ.

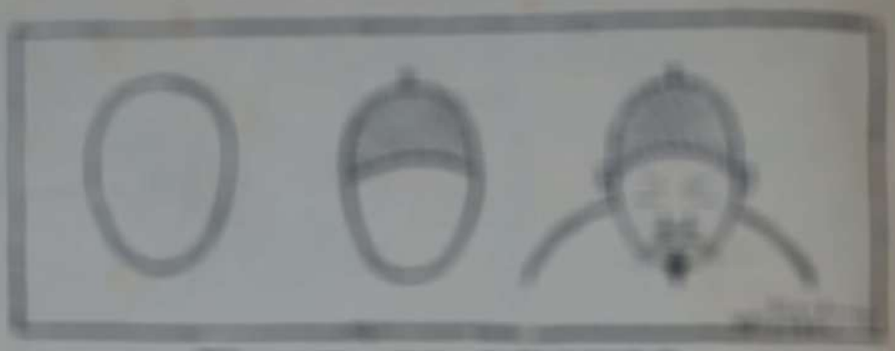

Книгата е дигитализирана от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ), scas.bg и е предоставена от личната колекция на Росен Петков. Дигитализацията е в рамките на проект „Илюстрациите на Българския литературен модернизъм“- дигитализиране и изследване на редки издания - корици, оформление и илюстрации, издаване на каталог и изложба“

ПРОЕКТЪТ Е РЕАЛИЗИРАН С ФИНАНСОВАТА ПОДКРЕПА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА